

Andeo Gabrijel

- Ja nemam svog anđela. Budi moj anđeo – molila sam ga.

x

Živjeli smo u malom, iznajmljenom stanu, mama i ja. Mama bi išla na posao, a ja u školu. Onih par sati kad bih je čekala da se vrati podgrijala bih ručak a onda bih čekala da čujem poznate korake. Uvečer bi mi pričala priče i zveckala suđem kroz odškrinuta vrata kuhinje. Tako smo živjele, u ulici nazvanoj po slovenskom pjesniku, duboko u jednu jesen, kad su stale padati kiše i ljudi su hodali ulicama naoružani oklopima protiv vode i hladnoće. Prodavači na Malom Placu obukli su tople kapute i povremeno cupkali kao da plešu neki svoj tajni ples.

Svi osim jednog. Prodavač cvijeća nosio je tanki, izlizani kaput, kao da se grije na svijetlim bojama mačuhica i krizantema. Svako jutro stajao bi kao iznikao uz svoje posude, mirišljav i nekako tužan.

Stajali smo kod njegova štanda.

- Izvol'te – pružao je mami svežanj kupljenih krizantema. – Je to vaša curica?

- Da to mi je kćer.

Prodavač je brojao sitne novce.

- Vi imate djece? – pitala je mama.

Prestao je brojati i zagledao se negdje kroz mene i mamu.

- Nemam. Čez leta su si oko mene pomrli. Sam sam vu Varaždinu kak duh. Da bi šteli već i mene ajngeli zeti – teško je odmahnuo rukom.

Krizanteme smo stavili na bakin grob a prodavač je ostao na svom trgu. Dio njegova ognja ponijeli smo sa sobom.

- Mama, što je to anđel?

- Ajngel, ili anđeo, to je dobra duša s krilima.

- A što će joj krila?

- Da može na nebo.

Studen se zarila u grad a prodavača sam i dalje viđala, vječno zgurenog, kao da ni noću ne odlazi negdje spavati. A kamo bi i otišao? Ta on je sam, tako je i rekao. Jedina njegova obitelj su ljudi koji kupuju cvijeće. On čeka svoje anđele.

Noći su ostavljale ledene poklopce na kišnim lokvama. Umjesto anđela, s neba su sišle prve pahulje. Zamišljala sam kako noću prodavač odlazi na nebo i tamo spava, a ujutro se opet vraća i sjeda na naš trg.

- Što ako se smrzne? – brinula sam za njega. Odlučila sam mu nekako pomoći.

Jednog jutra prišla sam mu i na brzinu rekla – Ovo je za vas! U ruke sam mu tutnula malu kovertu te nestala prije nego se snašao.

Tog dana u školi misli su mi letjele kao zaigrane mušice preko subjekta i objekta i predikata sa jednom i dvije nepoznanice. Hoće li mu se svijjeti moj poklon? Odlagala sam odlazak kući iz straha da sam ga razljutila ili otjerala. Zastajkivala sam gledajući izloge u Dućanskoj ulici, virila nazirući ljude iza stakla gradske kavane, prošla pod starim fasadama Gajeve, kraj voduta Starog grada i šutljivog zida koji je skrivač časne sestre uršulinke.

Kad sam napokon stigla na Mali Plac starca više nije bilo. Iznenadila sam se. Je li moj plan uspio?

- Mama, mama, pogodi koga više nema! – zadihanom sam otvorila vrata.

Moja vijest je istog trena postala beznačajnom. Smijenila ju je senzacija kojoj se ni u snu nisam mogla nadati. Za stolom sjedio je moj promrzli starac i žmirkao na mene iza čupavih obrva.

- Što to znači? – pitala me mama, kao da je ona ovdje iznenađena.

- Objasni mi ovo – stavila je na stol moj poklon, otvorila kuvertu i počela čitati:

"Dragi moj djedica, ja znam da si ti jako star i da nemaš nikoga. Tebi je hladno i želiš ići na nebo. Ja znam da si dobar ali twoji anđeli neće doći po tebe. Možda je to zato jer nemaju krila za tebe. Zato sam ja tebi nacrtala krila da ti otiđeš k njima. Znam da nisu prava, ali možda ti za njih mogu dati druga. Lucija."

- Nisam ja kriva, htjela sam mu pomoći...

- Kako? Da mu poželiš da umre?!

Polako gospođo - progovorile su obrve. – Nije dete ništ krivo. Deca ko deca. – isprobavao je riječi nesigurno kao da ih dugo nije koristio. -Vidite, meni već dugo nitko nije poslal pismo, ili mi nekaj lepo zaželet v njemu. Još od prije dvajst let otkad mi je brat pisal z Australije. Ja si budem zato pismo od vaše kćeri pospremil i zanavek bum se zmislij na to. Veliju da su vam stari ljudi i mala deca isti – dodao je blago i umorno.

Pogledao je prema meni i iza obrva gledala su me dva topla i sjajna oka.

-Štel sam ti reči fala, ali te ni bilo pak sam pital okolo za Luciju i rekli su mi da si tu doma..

Ustao je da pođe i njegov je kaput zašuštao kao što pod mojim čizmama šušti lišće na Šetalištu Vatroslava Jagića.

- Kad dođeš gore budi moj anđeo – izletjelo je iz mene.
- Lucija!? – uzrujala se opet majka.
- Ja nemam svog anđela. Budi moj anđeo – molila sam ga. - Kad mi bude teško pogledat ču na nebo i znati da mi si ti na nekoj zvijezdi i da paziš na mene. Na mene i mamu – dopunila sam molbu.

Već na vratima, polako se okrenuo. Njegov osmjeh bio je težak i nešto mu je priječilo da se vine i zasja. Svjetlost u očima lagano je kliznula u mrak.

- Zovem se Gabrijel - riječi su nestale u tami i za njima su zatvorila vrata kao zavjesa na pozornici.

Te noći napadao je silan snijeg. Školu su zatvorili i otišla sam da vidim Gabrijela ali cijeli trg je bio pod debelim nanosom snijega. Njegova klupa nije se ni vidjela. Shvatila sam da anđeli stanuju u bjelini, ali su nevidljivi i Gabrijel više nije mogao biti prodavač cvijeća na našem trgu.

Mnogo puta kasnije u životu, punom odraslih i ozbiljnih ljudi, u trenucima kad mi je bilo najteže molila sam se svom anđelu u starom kaputu, promrzlih ruku i čupavih obrva. Anđelu koji je stanovaao na hladnom trgu i ljudima nudio cvijeće plamenih boja. Kad bi došla do stiha "Svom snagom me zatrili" zamišljala sam podiže svoje ruke i čula bih šuštanje starog kaputa. Bila su to njegova krila.

Berislav Njegovec, Varaždin